
Komu zawdzięczamy niepodległość? Józefowi Piłsudskiemu czy może Matce Najświętszej?

debata historyczna

21 listopada 2022 r. (poniedziałek), godz. **20.00**

Wydarzenie odbywa się w trybie online i będzie transmitowane

na zamkowych kanałach Facebook i Youtube

Kilka dni temu obchodziliśmy 104. rocznicę odzyskania niepodległości. Współcześni Polacy uznają wydarzenia z jesieni roku 1918 za symbol odzyskania podmiotowości przez swoją wspólnotę narodową. Uważają to bez wątpienia za fakt pozytywny, ale z pewnością nie są zgodni, kto w największym stopniu przyczynił się do wskrzeszenia naszej niepodległej Ojczyzny.

W latach 90. ubiegłego stulecia w opinii większości naszych rodaków niepodległość była dziełem jednego człowieka – Józefa Piłsudskiego. Z czasem jednak obraz zaczął się komplikować. Z okazji przypadającego kilka lat temu stulecia niepodległości grono Ojców niepodległości zostało znacząco poszerzone. Wskazano aż na 6 takich osób – od Romana Dmowskiego na prawicy, do Ignacego Daszyńskiego na lewicy.

Na rzecz takiego podejścia istnieją poważne argumenty, jednak po bliższym zastanowieniu pojawiają się nadal liczne pytania. Po pierwsze – czy rzeczywiście kluczowe dla naszej niepodległości są wydarzenia z jesieni 1918 r.? A może ważniejsza jest obrona polskiej samodzielności przed bolszewikami w 1920 r.? W każdym wypadku kto inny miałby największe zasługi...

Komu więc więcej zawdzięczamy: Piłsudskiemu, który stał na czele państwa? Hallerowi, który przyprowadził do Polski najlepiej uzbrojone jednostki swej „błękitnej armii”? Dmowskiemu i Paderewskiemu, bez których nie znaleźlibyśmy się w obozie zwycięzców I wojny światowej? A może Witosowi, który zjednoczył z ideą polskiej niepodległości polskich włościan, a w 1920 r. wraz z Hallerem powołał do życia Armię Ochotniczą, której morale przyczyniło się do wzmocnienia woli oporu polskiego wojska podczas zmagania w sierpniu tego roku?

A może trzeba na to patrzeć zupełnie inaczej: może niepodległość była niezasłużonym (albo nie w pełni zasłużonym?) przez Polaków darem ze strony Opatrzności? A jeżeli tak, to powinniśmy (przynajmniej ci wierzący) dziękować za nią przede wszystkim Bogu i Jego Matce, która przecież bezpośrednio wspierała Polaków w ich heroicznym boju pod Warszawą?

Komu więc ostatecznie zawdzięczamy polską niepodległość? W dyskusji na ten temat wezmą udział wybitni historycy zajmujący się politycznymi i militarnymi aspektami dziejów Polski w XX wieku:

Prof. Marek Kornat (IH PAN);

Prof. Janusz Odziemkowski (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego);

Prof. Jan Żaryn (dyrektor Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej).

Dyskusję poprowadzi:

Prof. Paweł Skibiński (Uniwersytet Warszawski).

Source URL:

<https://www.zamek-krolewski.pl/strona/1606-komu-zawdzieczamy-niepodleglosc-jozefowi-pilsudskiem-u-czy-moze-matce-najswietszej>